

A repülésről

A repülés nem mondható nehéz tudománynak. Gyermekkorunkban levetkezünk csupaszra, s a szüleink által a legsűrűbb csalánosba dobott mecsbokszung, magyarán matchboxunk után eridünk. Növekedvén, osztán következhetnek a komolyabb gyakorlatok. Mondjuk uszodába indulás alkalmából fürdő*nadrágunk* rendszeresnek mondható otthon hagyása. Az olyan nőkbe való beleszeretés hajlandósága következik később, akik a legegyszerűbb esetben is minimálisan lesbikusság okán számunkra nem elérhetők. Mikor aztán végeérhetetlen viszontagságok, főként évtizedes hazudozások után végre rájövünk, nem csak mi lehetünk leszarva, akár bokszsákként, akár plüssmaciként használva, hanem bárki, aki erre alkalmas, akkor már magunktól értődően emelkedünk el a földtől, és eredünk neki nagy magasságoknak.

Aczél Géza

VÉNEK

az első foszforeszkáló emlék dédmama kimosott kék kötényének vászonillata a nyári konyha alacsony székén körötte a földön megannyi túlélrett körte ahogy nehéz sárga darazsak tömege zümmögölte a szűk kánaánt de az idill mögött a kisgyerek szemébe azért dőlt a hiány a lassú mozdulatok árvasága s a ráncok mögül pinchideg érzések kényelmetlen szele a nyitott ajtón pedig hiába volt minden szépen fölsöpörve kiért a doh eleje s hálátlan módon nem csábítottak a mesére nyíló vézna karok most az öregségben nehéz kimondani de megüresedett széke ha nem is lett ünnepi alkalom valahogy fesztelenebbül mozogtam a kis ablak előtt mikor kivitték a közeli nyárfásba egy sápadt délelőtt őszinte méla gyászban ám a lelkekben dúlót történeket finom megérzésekkel még nem vigyáztam s egyáltalán nem is tudtam mi a gyász vak gödrök fölött a múltó zokogás vagy alaktalanul a csend mely a napi praktikák közben is alattomosan bekerít s hiába nyagगतod fáradt szülédet verbálisan sem adja törékeny öledbe a kínt inkább elfordul zavartan ne botorkálj még a süppedő avarban csakhogy az időspirálban magától kezd szűkülni a fesztv s hogy serdülő lábakkal gazos homokbuckákon a kisállomásra nagypapa elé szaladtál vagy szádban még nagymama barackleváros tarkedlijének elvándorolt íze mind valós élménnyé felhevítve ha a lét törékeny értelmén elmerengsz mivel rövid ideig lehettél csak tudatlan kisgyerek s a múltás nyomasztó érzése keskeny melledet hamar megülte balgán már kerested a pillanatot mely a komor véget hegedülte s a rácsodálkozásból át is fordult benned valami perverz vágy szenvedni a közelgő halált de alaktalanul mivel kik eddig voltak legalul csak a családi szótárban lebegtek te még egyszer sem adtál nevet a készülőt betegnek ki egyre közelebből érint nem éppen közlékeny atyám ugyan felsorolta néha néhány elporzó testvérit majd belemélyedt fásultan az újságotvasásba a múltás lírája inkább anyámra volt kiosztva de ahogy nőtt körötte is a halottak bokra mint szép túlélrett virág bezárult s a nehéz válaszok helyett a sort inkább tapintatos

félelemmel megelőzte egy marék gyorsított por lett belőle mielőtt megszokhattam volna őszülő haját aztán sorban mindenki odaát s apám maradt egyetlen akin szorongva leshettem miként esik szét vegetáló darabjaira egy fölépült biológiai konstrukció miben végre a közelség s a szellem volna jó ha végső bölcsességünkig kitartana de mire a beszélgetésekhez nekiültünk már tárva volt a múlás ajtaja s megereszkedett benn minden mi szeretnivalóan emberi zaklatott lélekkel lehetne most horrorisztikus helyzetekbe kezdeni magunkból tépkedve a gyökeret csakhogy a rákésülés elhárított gesztusa már régen megeredt izmaidban is visszanyúlsz emlékeidhez s ami még felderít a végzet sűrű fátylával be van vonva megfordult irányjelzőkkel gyászolsz naponta s talányosan elfogyó testvéred nehéz lakmuszod mire rájössz a magány fölfelé építkezik s ha elhasznált fejed fölött a közös sorsok ernyője már nincsen ott csöndben kezd kihűlni a világ szólhatsz még bölcseket kíváncsian okos gyerekekhez s ha alkatod olyan pesztrálhatsz még virgonc unokát de hát – korábban úgy tűnt csak a fogak és a szemek ízületeken a csikorgó bilincs s az alattomosan duzzadni kezdő visszerek netán a táplálkozás megannyi anomáliája mikor a kívánt ízeknek hiába eredsz utána valami előbb-utóbb lefékez estefelé csöndben már kerülni kezded az egészet s a hús söröket magadban titkon végigszámolod s egyszer csak fásultan beúszik lelkedbe a legsivárabb tutaj az unalom rezzenetlen tekintettel hosszan nézel ki a homályos ablakon a mozgó alakzatokból pedig nem vársz senkit a visszautak járhatatlanok süppedt temetők vannak arra és sok légies úton átmentett halott zsgorodó testeddel a koordinátába tanácstalanul beleállsz hiába volt nyüzsgés körötted nyomasztó élményeddé válik a hiány de valahogy a vég mégsem hiányzik

Babiczky Tibor

FEJADAG

A gesztenye már mind lehullt.
Bekopogtat most a múlt.
Kezében kenyér, kérek-e?
Ez itt a mások élete.

Ez itt az öröm. Ez a vágy.
Ez nászi, ez halottas ágy.
Fájdalom, mit a szív érez,
míg hozzászokik a vérhez.

Szem gyönyöre, ha vizet lát.
Kisvendéglőben rizses rák.
Üres poharak, kocsmapult.
Előttem mindez elvonult.

Elöl mennek az öregek.
Faágra dobnak kötelet.
Gyerekek billegnek hátul.
Szemük fehérje sárgul.

Üres a kamra. Nincs kenyér.
Homlokot támasztó tenyér.
Felnézek. Köröttem senki.
Újra tanulok szeretni.

Darányi Sándor

SZENT LÁSZLÓ KÓRHÁZ

A járványkórház termeit
túlharsogja a Fradi-pálya.
Az alkonypír, örök tavaly,
beleolvad az éjszakába.

Hársfák alatt piheg a szél.
Vas lombok rozsdája pereg.
Mondókájukkal szeliden
már csak a tücskök éberek,

s a parkolón, hol hűl a tér,
egy foltos macska ballag át –
csecsemő altatja az őt
ringató, elgyötört apát.

APÁMNAK

Marad a kétségbeesés, és Teherán
árnyas utcái. Folyton összerokadsz és elveszel,
de végre nem cserélnék senkivel:
a dolgok rendje ez. Talán az álom
teszi, ha izgatottan ébredek,
mert nem tudom, merre keresselek,
csak vagy bennem, akár a fulladás,
s ha utolérlek, nem lesz semmi más.

ÉJI FOLYÓ

Mint éji folyókon a fények,
az élet lassan ellebeg –
tarka neonból díszkíséret,
nincs benne semmi rettenet.

Alámerülő kocsonyákból
minden nap egy-egy méter, és
foszforeszkál, akár a távol:
halkan loccsanó számvetés

felette a fekete mennybolt,
a vízzel egybeolvadott.
Mint kit egy csillag összerombolt,
nem vagy, és már én sem vagyok.

Vladimir Nabokov

JELEK ÉS JELKÉPEK

Hetényi Zsuzsa fordítása

1

Négy év óta immár negyedszerre szembesültek azzal a problémával, hogy mivel is ajándékozzanak meg egy gyógyíthatatlanul zavarodott elméjű fiatalembert a születésnapján. Nem vágyott semmire. Az emberkéz alkotta tárgyokban vagy a gonosz darázsfészket látta, ahol olyasféle rosszindulatú tevékenység vibrál, amely egyedül az ő számára érzékelhető, vagy a durva vigaszt érezte meg, amelynek nem tudta hasznát venni elvont világában. Miután elvetették jó néhány olyan árucikk ötletét, amely megbánthatta vagy megijeszthette volna (például mindenféle szerkentyű tabunak számított), szülei egy tetszetős és ártatlan apróságot választottak, tíz kicsi üvegkancsóban tíz különböző gyümölcszelét egy kosárban.

Születésekor már régóta házasok voltak, eltelt húsz év, és mostanra eléggé megöregedtek. Az asszony színtelen, szürke haját nagyjából frizurába rendezte. Olcsó fekete ruhákat viselt. Ellentétben más, hasonló korú asszonyokkal (mint Mrs. Sol, a szomszédjuk, akinek arcát beborította a rózsaszínű és bordó-lila festék, és a kalapja egy patakparti virágcsomó volt), ő meztelen fehér arcát mutatta a foltokat felfedező tavaszi fény-